

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind
parteneriatul civil**

Analizând **propunerea legislativă privind parteneriatul civil**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B673 din 25.11.2010,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea regimului juridic al parteneriatului civil, urmărind conferirea unui caracter legal conviețuirii dintre două persoane, ca alternativă la căsătorie.

Propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Definit, la art.1 alin.(1) din propunerea legislativă, ca *un contract încheiat între două persoane care conviețuiesc în baza respectului și sprijinului reciproc, a afecțiunii și egalității de drepturi*, **parteneriatul civil** nu pare a se deosebi, ca accepțiune, de instituția **căsătoriei**, reglementată, în prezent, în Codul familiei.

În ceea ce privește integrarea în sistemul de drept național actual, parteneriatul civil, așa cum a fost conceput în prezenta propunere, apare ca insuficient conturat și nu se poate bucura de protecție juridică, dat fiind că, potrivit art.1 din Codul familiei coroborat cu art.48 din Constituția României, republicată, *statul ocrotește instituția familiei și instituția căsătoriei*, indisolubil legate una de cealaltă, căci *familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea*

acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Mai precizăm că legiuitorul a analizat deja problematica parteneriatelor civile, iar art.277 din Legea nr.287/2009 privind **Codul civil** are denumirea marginală ***Interzicerea sau echivalarea unor forme de conviețuire cu căsătoria*** și un conținut foarte clar, pe care îl redăm în cele ce urmează:

„Art.277 – (1) Este interzisă căsătoria dintre persoane de același sex.

(2) Căsătoriile dintre persoane de același sex încheiate sau contractate în străinătate, fie de cetățeni români, fie de cetățeni străini nu sunt recunoscute în România.

(3) Parteneriatele civile între persoane de sex opus sau de același sex încheiate sau contractate în străinătate fie de cetățeni români, fie de cetățeni străini nu sunt recunoscute în România.

(4) Dispozițiile legale privind libera circulației pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rămân aplicabile.”

3. În fapt, chiar în ipoteza acceptării posibilității încheierii unor parteneriate civile, utilitatea prezentului demers legislativ este limitată, căci înregistrarea unui asemenea parteneriat va genera, în plus față de forma de concubinaj în care multe cupluri trăiesc în prezent, doar o obligație - de a suporta cheltuielile comune, în raport cu mijloacele fiecăruia (art.10) - și câteva drepturi, precum: dreptul de a administra și folosi împreună bunurile comune (art.13), dreptul de moștenire asupra bunurilor de uz gospodăresc și asupra darurilor primite de cei doi parteneri pe durata parteneriatului civil, dreptul de abitație al partenerului supraviețuitor asupra casei de locuit precum și dreptul la pensia de urmaș (art.15).

Un aspect deosebit de important, situația copiilor născuți în perioada parteneriatului civil, nu face obiectul reglementării, aceștia rămânând copii din afara căsătoriei, deși, potrivit Expunerii de motive, un obiectiv urmărit de inițiator îl constituie reducerea numărul copiilor abandonati. Deci, **acești copii nu beneficiază de prezumția de paternitate**, filiația față de tată putând fi recunoscută, potrivit art.56 din Codul familiei, fie prin recunoaștere voluntară, fie prin hotărâre judecătorească.

4. Semnalăm că Secretarul General al Senatului a transmis cu adresa nr.B377/4.09.2008 o propunere legislativă, în prezent clasată, cu un conținut aproape identic - singura modificare vizând art.1 alin.(2) -,

pentru care Consiliului Legislativ a emis avizul favorabil cu nr.1154/29.09.2008.

5. La definiția parteneriatului civil, prevăzută la **art.1 alin.(2)**, semnalăm faptul că nu se arată scopul pentru care acesta este încheiat, lipsind, astfel, un element esențial necesar pentru a contura regimul juridic al acestui tip de contract. Fără precizarea scopului, se poate ajunge la concluzia că orice contract încheiat între două persoane care conviețuiesc în baza respectului și sprijinului reciproc, a afecțiunii și egalității în drepturi poate fi considerat parteneriat civil și protejat, ca atare.

6. La **art.3 alin.(1)**, pentru o exprimarea adecvată limbajului juridic, propunem înlocuirea expresiei „sub formă autentică” prin expresia „în formă autentică”. În plus, pentru evitarea unor dubii în interpretare, propunem dezvoltarea normei, prin precizarea clauzelor obligatorii ale unui asemenea contract.

7. La **art.7 lit.b)**, pentru claritatea exprimării, trebuie reformulată partea de final, astfel: „acestuia, **pe** de altă **parte**”.

Această recomandare o formulăm și pentru **lit.c)**.

8. La **art.8 alin.(1)**, pentru rigoarea exprimării, norma trebuie reformulată, astfel:

„(1) Încheierea unui parteneriat civil este nulă în afara liberului consimțământ, dat în scris în fața notarului **public**”.

9. La **art.11 alin.(2) lit.d)**, apreciem că prin utilizarea sintagmei „precum și alte asemenea bunuri”, norma devine insuficient determinată. Propunem precizarea expresă a bunurilor vizate.

10. La **art.14**, pentru rigoarea redactării, sintagma „Legea 416/2001” trebuie înlocuită cu sintagma „Legea **nr.**416/2001”.

Reiterăm această observație, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din proiect.

De asemenea, întrucât expresia „prevederile art.2 și următoarele”, prin gradul său de generalitate, nu conferă precizie normei, apreciem că este necesară menționarea textelor avute în vedere.

11. La **art.15 alin.(1)**, apreciem că norma necesită precizări, deoarece prin utilizarea sintagmei „un drept”, norma are un caracter echivoc.

La **alin.(2)**, pentru o completă informare asupra Legii nr.19/2000, după titlul actului trebuie introdusă sintagma „**cu modificările și**

completările ulterioare". Totodată, pentru corectitudinea exprimării, trebuie înlocuită expresia „și a legislației” prin „și **ale** legislației”.

12. La **art.17**, pentru corectitudinea redactării, sintagma „Legea Locuinței 114/1996” se va scrie sub forma „Legea locuinței **nr.114/1996**”.

13. La **art.18**, întrucât Ordonanța de urgență a Guvernului nr.102/2005 a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.260/2005, sintagma „aprobată prin Legea nr.260/2005” urmează să fie înlocuită cu sintagma „aprobată **cu modificări și completări** prin Legea nr.260/2005”.

14. La **art.19**, pentru o corectă redare a titlului Legii nr.21/1991 și întrucât, după republicare, actul de bază nu a mai suferit alte evenimente legislative, sintagma „Legea nr.21/1991 a cetățeniei române, republicată, cu modificările și completările ulterioare” trebuie înlocuită cu sintagma „**Legea cetățeniei române nr.21/1991, republicată**”.

15. La **art.22 alin.(1)**, pentru a conferi caracter complet normei, trebuie precizat ce tip de concediu (cu plată, fără plată) a fost avut în vedere. Totodată, pentru claritatea exprimării, textul trebuie reformulat, în partea de final, astfel: „... gravă a **celuilalt partener**”.

La **alin.(3)**, semnalăm că sintagma „pot beneficia de maxim 5 zile de **absențe de la serviciu**” nu este specifică stilului normativ. Totodată, norma este eliptică, deoarece nu se precizează dacă acestea sunt zile plătite sau sunt fără plată. Propunem revederea normei.

16. La **art.23 alin.(1) lit.c)**, pentru rigoarea exprimării, trebuie inserată prepoziția „**prin**” după expresia „parteneriatului civil,”.

La **alin.(4)**, norma ar trebui completată și cu ipoteza copiilor adoptați pe durata parteneriatului civil.

17. Având în vedere că, din punct de vedere structural, între normele aceluiași capitol trebuie să existe legătură tematică, precizăm că textele **art.25-29** care se referă la **încheierea** parteneriatului civil, nu trebuie incluse în același capitol cu normele **art.23** și **art.24** care prevăd **încetarea** parteneriatului, ci ar trebui să fie plasate în cuprinsul capitolului al II-lea al propunerii.

Din aceleași considerente, textul **art.30** referitor la dreptul la întreținere datorat între parteneri va trebui integrat în cadrul capitolului al III-lea referitor la drepturi și obligații.

18. La **art.25 lit.d)**, pentru rigoarea exprimării, trebuie reformulată partea finală a normei, astfel: „starea civilă a **fiecărei părți**”.

19. La **art.28**, semnalăm că actul adițional se **încheie** în fața notarului, nu se **înscris**. Propunem cuvenita rectificare.

20. La **art.30 alin.(3)**, pentru unitatea redactării, cifra „2” din cadrul sintagmei „alin.2” trebuie încadrată între paranteze.

Totodată, apreciem că sintagma „venitul net din muncă” necesită dezvoltări, deoarece nu se înțelege la ce tip de venituri se referă norma.

21. La **art.31**, semnalăm că textele alineatelor se suprapun parțial din punctul de vedere al conținutului ideatic, fiind necesară contopirea acestora.

În plus, la **alin.(2)**, pentru o corectă și completă informare asupra actului normativ la care se face trimitere, sintagma „art.2 din Ordonanța nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată prin Legea nr.48/2002, cu modificările și completările ulterioare” trebuie înlocuită prin sintagma „**art.2 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

22. La **art.32**, pentru stabilirea unei date certe și întrucât este cunoscut faptul că, legea se publică în editorialul invocat, recomandăm reformularea textului, astfel:

„Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.1483 | 9.12.2010